

Foto's bespreken aan de hand van vier pijlers:

1. Beschrijven	Objectief
2. Analyseren	Objectief
3. Interpreteren	Subjectief
4. Waarderen	Subjectief

Pijler 1: beschrijven

- Objectief
- Verwoorden wat feitelijk is afgebeeld
- Wat beschreven wordt is meestal het onderwerp van de foto
- Doel: iedereen ziet hetzelfde
- Geeft antwoord op de vragen:
  - Wat zie ik op de foto?
  - Wat is er vermoedelijk aan de hand?

Pijler 2: analyseren

- Objectief
- Beschrijven zichtbare kenmerken van de foto
- Geen interpretatie of waardering

Compositie

- Centrale compositie
- Decentrale compositie
- Overall compositie

Lijnwerking

- Rechte lijnen
- Denkbeeldige lijnen
- Opgaande lijnen (van links naar rechts)
- Neergaande lijnen (van rechts naar links)

Kadrering, herhaling en ritmiek

- Open kader
- Gesloten kader
- Is er sprake van een bepaalde herhaling
- Is er sprake van ritme in de foto

Ruimte, Perspectief en Tijd

- Het standpunt is ondermeer bepalend voor ruimte en perspectief
- Het moment van maken van de foto kan cruciaal en dus bepalend zijn voor het slagen van een foto

Licht & Kleurgebruik

- Verdeling van licht en donker
- Toon van het licht
  - Gradatie
  - Contrast
  - Dekking van het beeld
- Verzadigde kleuren of monochromie

Materiaal en presentatie

- Een foto is een object van een bepaalde afmeting en een bepaalde textuur
- Hoe worden foto's gepresenteerd
- Welke vorm of verdeling
- Mét of zónder passe-partout
- Etc.

Techniek

- Detaillering
- Scherpste & onscherpte
- Gebruik van bestaand licht
- Brandpuntsafstand
- Beweging

Manipulatie

- Photoshop
- Filters
- Filmkeuze (bv infrarood)
- Bewerking in Doka
- Etc.

Bespreken van beeldelementen

- Beeldelementen die direct in het oog springen
- Beeldelementen welke minder in het oog springen
- Opvallende beeldelementen
- Beeldelementen in dienst van de inhoud.

Persoonlijke stijl

- Vaak is een persoonlijke stijl van de fotograaf te herkennen, bijvoorbeeld:
  - Onderwerpkeuze
  - Beeldelementen
  - etc.

Pijler 3: interpreteren

- Subjectief
- Belangrijk zijn:
  - Betekenisvolle relatie leggen tussen alle aspecten van de foto
  - Weeg alle beschreven en geanalyseerde aspecten mee
  - Blijf dicht bij de werkelijkheid en doe de hele foto recht
  - Wat je zegt moet voor toehoorders te volgen zijn
  - Houd het kort en bondig

Invalshoek: Onderwerp, genre en thema

- Onderwerp: waar gaat de foto of de serie over
- Genre: bijv. landschap, natuur, portret, documentair, stillevens, architectuur, etc.
- Thema: waar gaat de foto over, verwijst naar dieperliggende thematiek, een verbindend element tussen foto's (lastig bij één foto)

Bedoeling van de fotograaf

- Fotograaf had geen bewuste bedoeling:
  - bespreker geeft inzicht in wat de foto kan oproepen bij anderen
  - meerdere interpretaties van één beeld mogelijk
- Fotograaf had wel een bedoeling
  - fotograaf kan nagaan of zijn bedoeling goed overkomt bij het publiek

Betekenis

- Tekens en symbolen: verwijzen ergens naar en geven afgebeelde elementen zo betekenis
- Punctum van de foto: een aanwijsbaar detail in de foto dat je treft, dat raakt je als kijker
- Bewondering – Afkeer – Irritatie – Medelijden – Angst – Interesse – Herkenning – Bevreemding – Vertedering – Onbegrip
- Meerduidigheid: referentiekader en context (presentatie, onderschrift)

Functie van beeldelementen

- Waarop ligt het accent in de foto? (lijnen, scherpte, licht, etc.)
- Wat is opvallend aan- of afwezig op de foto, welke betekenis geeft dat?
- Betrek beeldelementen bij de interpretatie

Pijler 4: waarderen

- Subjectief
- Geven van een waarde oordeel over foto's, rekening houdend met de context van de bespreking.
- De voorgaande pijlers helpen je tot een fundering van je oordeel te komen.
- De waardering is sterk gebaseerd op pijler 3, de interpretatie.
- Spontane reactie mag!

Manieren van waarderen

- Persoonlijk: wat doet het met mij
- Relatie tot andere foto's in een serie (deze is beter/beste)
- Relatie tot alle foto's (ooit gemaakt)
- Opdracht, onderwerp (mate waarin het voldoet)
- Je opvattingen over fotografie
- ...

Invalshoeken van een waardeoordeel, fotografie als:

- Realisme: weergave van de wereld/het leven
- Expressionisme : expressie van de fotograaf, uitdrukken gevoelens of hoe hij in de wereld staat, manipulatie geoorloofd
- Instrumentalisme: middel om doel te bereiken (bepaalde zaken onder de aandacht brengen)
- Formalisme: ultieme organisatie van beeldelementen in het platte vlak

Positief waarderen, stimuleren

- Gericht op het positieve, op stimuleren en motiveren en niet op ontmoedigen of demotiveren.
- Evenwicht vinden tussen positief waarderen en kritische kanttekening, zodanig dat de maker en toehoorders er mee verder kunnen.
- Waardeer de foto en niet de fotograaf
- Het gaat om subjectieve uitspraken. Wat is de relatie tussen techniek en beeldopbouw?
- Je geeft aan wat goed is en wat verbeterd kan worden en waarom